

DÜSEVNI LISZT

Mészecsne verszke novine.

Podgovorni reditel: LUTHÁR ÁDÁM v Püconci.

Pom. reditela: Fliszár János i Kováts Stevan
v M. Soboti.

Lasztnik i vödávnik: Prejkmurszka evang. síniorfja.

Cejna na leto 20 din., edna numera 2-50 din.

Rokoptszl sze v Püconce májo posilait.

Naprejplacsilo gorivzeme vszáki ev. dühovnik i
vucsitel.

Obecsanya zemla.

Z-prilike tekócsega leta držánoga izraelitanszkoega szvetovnoega kongressusa.

I. Mózes 13, 14—16. Ercsé Bóg Ábrahámi: „Prizdigni zdâ ocsi tvoje z-onoga meszta, gde sztojís proti szevri i pôdnévi, zhodi i zâhodi!“ Vszô zemlô, stero vídis tebi i szemeni tvojemí dam naveke. I tákse vcsinim szemen tvoje, kak prâh zemlé, da csi bi sto zracúnati mogao prâh zemlé, zracúnati bi sze dalô i szemen tvoje.

Riml. VIII. 13, 17. „Ar csi bodete pôleg têla 'ziveli, merjéte: csi te pa z-Dühom dela têla vmárjali; 'ziveli bodete... Örocnsicke Bo'zi, navküpe pa örocnsicke Krisztusovi bodete“.

Med vnôgim obecsanyem, stero je Bóg cslovecsanztvi ponúdo, náimre dvé máta szvoj poprêsní karakter, sterivi poprêk na vsze nász máta potrebno zname-nitoszt, Bo'ze obecsanye 'ze 'znyegove szvetovcsine gledôcs má szvojo puno vrêdnoszt, za steroga volo, on komi je dáno, sze zagvüšno lehko trôsta, ka sze tüdi szpuni. Z-toga szamô odszébe zhája, ka on národ, alí cslovek, steromi je dáno, pôleg toga obecsanya sze ober drügi národov i lüdi vizsiko vöpozdigne z-szvoje dotêsnye prosztôcse, prestímáni i zmózen posztáve. Alí tó je pá cslovecse zmenkanye, ka cslovek po vszákóm táksem obecsanyi grêhi na áldov szpádne, za steroga volo obecsanye zgübí szvojo vrêdnoszt, alí

sze pa preobrázi i zgübí szvoj bo'zicsní cil i nê szamo ednók sze na szkvarjênye pripela. Csloveka nágibnoszt nedopüszti száma szebi, ka bi pri etaksem obecsanyi nadale táksa osztála, kákssa je bíla. tó je tó Bogábojécse prôszto sztvorjênye, stero sze je Bógi rávno v-etaksoj prosztôcsi i pobo'znosztí dopadnoló, nego zvíseno, nádúhto i prestímáno gráta.

Pri Mózes 1-kníg nazezávanya recsáj vu dühi odvandramo v-Mezopotánijo, gde je vu onom vrêmeni eden zmózen osnovlen národ, Assiritanszki, kraüivao i 'zivo. Od toga zmóznoga národa proti zâhodi, na kráji püsztsáve szo sze prôszti beduin-je paszécsi szvoje csrede zdrzávali. Eden táksi je bio tüdi Ábrahám. — Prôszte sztáve, máloga 'zelênya. — Kakse vékse 'zelênye bi meo eden táksi pasztêrszki cslovek? — Pobo'znoga, poníznoga držánnya, Bogábojécsci cslovek je bio, na stero ga je 'ze nyegov szamen 'zítek nadigávao eti na kráji püsztíne — pôleg toga je pa dönok edne tákse gaenreü cslovecsega tüvâristva gláva i vladnik. Tomi csloveki i nyegovomi szemeni, kí szo do tega mao niti nê meli lasztné zemlé, nego tühinszkoega ládanya szád szo v'zívali, je ponúdo Bóg preveliko, nezmernoga határa zemlô: »Prizdigni zdâ ocsi tvoje z-onoga meszta proti szevri i poldnévi, zhodi i zâhodi i vsze tó zemlô, stero vídis, tebi dam. Eto obecsanye bi zagvüšno opôjilo ednoga prôsztoga düha csloveka, zagvüšno bi sze podignoló nyega prestímanye pred znáni-

mi nyegovimi. Etakse Bo'ze oznanenye bi vu vezdásnyem vrêmeni med velke znamenitoszti szlîhsilo.

Szamô od szébe sze razmi, ka tak Ábrahám, kak nyegovi tûvárisje szo nê bilí szpodobni zapopádnotí, ka je té Bo'zi dár nászhaj one vszebine, stero szo z-Egiptoma vu szvoji szrdcáj prineszli, tó je tó molênnye ednoga Bogá. Záto je je posztavo Bóg na szredino med onoga vrêmena 'zivôcsi pogányszki národov, ná sze nyihova vóra obládavno szvétí pred nyimi! Ali ka sze je zgôdilo? Tó je pá cslovecsi nágib! Z-edne sztráni nê szo je zdr'zali, ali pa jáko nepopolno i tesko. Nesztanoma je potrebnó bilô nyé od Bogá ali na poszredno, ali pa naneposzredno opomínanye i nê szo sze vrsenili Bo'ze zapôvedí zdr'zati, szvéte vere 'zelênnya ono visno dûhovno visoszt doszégnotí. nego za materiáliska szo szkumnelí. Steroga túzen konec je bio, ka szo raztepení i z-steroga je escse véksa nevároszt zhájala (rávno táksa, csi sze na rodnoj zemli scsetálje teccasz nihá, dokecs sze nyega szemen od vótra neraztori po cêloj nyívi).

Izraelszki národ sze je po cêloj zemii povnô'zao, szebom je prineszao szvoj materiálszki dűh i z-ednim i tó miszel, ka je Bóg nyemi obecsao eto cêlo zem'ô. Z-

szvojov 'zilavosztjov, z-trplívosztjov je vu vecs országaj k-szebi potégno vodécso oblászt, pênezeni aristokratje szo pôsztalí. Ti velki banki, nájvéksa trstva szo vu nyihovi rokáj; goszpodújejo i vodijo vu trstvi, nê szamo ednoga országa sors ravnajo; doszégnotí szo escse i tó, ka nyih kotrige szedíjo na trônusaj i goszpodújejo ober pô Europe, kama szo nôvi réd prineszli i tá zbriszali národnoszt i vero. Z-toga zhájja, ka vsze idee, za stere sze je prêk cseresz jezérk národ cslovecsanszki bojúvao, za nyé 'zivo, z-korenyom vréd vótrébijo i na szmrť szo oszrojene. Szamoga materiála ország je grátao ete falat zemlé, ár tó ka tam nega pêneze, nepóbije doli tó trdítev, ár jeszte meszto nyí tam drúga vrêdnoszt. Marsa ideálni szovjet sze je v-nágroznêse szilnikszto vtono, pri sterom je národ znôva rob szluga posztano.

I rávno toga národa odebráni sze vkűp szprávjjo, szvetovni kongressus dr'zijo v-Becsi, vu med krsztsanszki národov szredini bodócsem szvetovnom vársi, tam szí namênijo izraelszkoga szvéta kapacitásje pogúcsati, kakda bode mogócse nyúva namenývanya, nyúve materiálszke cíle i vládanye nadale gori obdr'zati i doszégnotí; z-recsjôv ná vsze pod szvojo oblászt potégnejo, stera vídijo nad szever i poldné,

Podlíztek.

Kaple vodé.

(Isztinszka pripóvêszť. Poszlov. Fliszár János.)

(Nadaljávanye)

Vu tisztoj cêloj nôcsi je nê megno Forgosa Jancsi. Nê je mogao zaszpátí. Prôti gojdní edna deklícska, ta 7 lét sztara Boriska je v-szne etak szkrícsala gori:

— Neodídi odnász drága mama, neosztavi nász!

Tak da bi znôva i znôva szmeknolo nika ocso szrdcé, gori je szkocso z-posztelé, gvant je naszebé zmetao i vó je hito z-híze. Vônê sze je k-preklata dveram naszono, vó je vdrła 'znyega v-szrdci nyegovom zbűdjene to'zbé 'bolezén i kak dête, britko sze je zácsao jôkati. Szledi vu stali pri kujli tűdi, kak jo je obravnávao szo nyemi tekle szkuzé z-ôcsi. Trô szí je glavô, premislávao

szí je. Vu velkom deli szí je trô glavô. Vó je sô na dvorisce i tam z-doj povisznyenov glavôv gori doli hodo. Vecskrát je sztano i dugo glédao na kmicsno borovjé, tak da bi od nyih sűma tanács steo prosziti. Z-globoke miszli ga je kujla zbűdila, zgłaszécsa sze, ka sze je 'ze najêla i rada bi píla.

Kujlo je vópűszto z-stalé i k-sztűdenci gnao. Vodô nyé nalejé v-kopanyo, stero ona parôvno pijé.

Forgosa Jancsi gléda . . . gléda, kak kvápi doj voda z-na sztűdenca oszêke djáne vèdre, na eden pogacsászti kamen. I kakso lűknyo je 'ze napravila po kapli tá kápajôcsa voda na toj trdoj kojni!

I kak gléda, gléda Jancsi tê máli, szlabí káplic zmožno delo, vu dűhi sze nyemi veliko nakanênnye pobűdí.

Csi je tá mála kaplica mogôcsa vözglôbati té trdí kamen: On, kak krepek mo'zki, nebi bio szpodoben na tó, da szvojo pokvarjenoszt odűrivsi, ober szvojega zakockanoga 'zítka i ober ti szvoji

nad zhod i záhod, podjarmijo dotésnye národne i verszke idee i meszto prvêsega i doetega mao sztojécsega szvêta réda Charta bianco sztvoríjo i nasztávíjo!

Povrnmo sze znôva nazâ na obecsanya zemlô, poiscesimo gori onoga prôsztoga csloveka, kí sze je tam v-sziromastvi narôdo i obhodo ono zemlô, lûbéznoszt, mir, blázensztvo rászürjávo okôli szébe. On tüdi obecsanye ponúja cslovêsztví, ali stero je celô drúge dôbi, kak szo bilá pred nyim. Nôvi 'zítek nôvi orszâg obêcse onomi, kí ne'zivé têli, nego dûsi. Cêli nyegov 'zítek je brezi zgányanya materiálnosztí pretekao dolí i blúzi 300 lét je táksi düh ládao vu nyegovoj szvétoj materi cérkvi. Tim dûhovnim szo 'zíveli nyegovi verníci i náfelíko szo sze navdúsávali nísterni za té návuk, ka szo cêlo szvojo vrêdnoszt ôdali i gori szo jo raztálali med sziromákmi.

Ali pá je znôva csloveka nágib sztôpo naprê! Csízta krszísanszka vera potom velki boj bojúje z-materiálnosztíjov, steri boj je rávno v XVI.-toj sztotíni nájvéksi, gda prôti z-edne sztráni od zemelszki kincsov opojenomi. vu materiálnosztí nemorálnosztí sze pogrâzd'zajôcsemi rim-pápi, zvôntoga, kakti prôti Bo'zemi namesztníki eti na zemli, kí nevkanyenoszt i

brezpogojno zemelszko zmo'znoszt 'ze na bojiscse sztôpi eden prôsztí, sziromaski bajcarszki szin, ná obarje Krisztusovo szv. mater cérkev, da sze nevtopí vu materiálnosztíva mocsvári. Kama je zavdaro Krisztusov csízti návuk vu vrêmeni 2000 létí! (do molênya bolvanov) raztrgani je na vecs ménsi véksi tálov szekt, steroga gláven zrok je vervajôcse dûse pravíco íszkajôcsi i grüntajôcsi nágib. Ali je pa tak szkornato posztanoíto verníkov szrdcé, da nescše znati vecs i poznati Odküpitela, nyegovoga szvétoja návuka, nescse vervati vu nyegovom blázensztvo ponújjajôcsem obecsanyi i meszto toga li za to zemelszko szkunnê, tá zgányanya — zemelszke kincse i etoga szvêta blázensztvo íscse!

I sto zná, jeli Bôg nedela pá po szvojem vöodebránom národí znôva? Jeli szí je nê pá zébrao dneszdén toga szveklo sze lescsécsega mammona za skér, pred sterini sze je cslovek od zacsétka mao nanízavao, nyemi szlú'zo? Jeli nevodi te pokvarjeni, zablodjeni, na tále raztrgani, nezadovolén národ cslovecsanszki zdâ tüdi po etom vsze podszvojo zmo'znosztí podzajéti scsejôcsím národom k-onomí cili, prí sterom de cêlo zemelszko cslovecsansztvo

osztávlení tocsésímí szkuzamí vö zglôba po grêhsnom csinênyi obkamnyenoga szvojeja szrdcá pecsíno?

On nebi bio szpodoben na tó, da od Bogá vzéto szlobodno volo szebi i tim szvojim na dobro núca?

Csí je tá mála kaplica mogôcsa na tak velíko delo, nakêm vékse je szpodoben on, csí li scsé; csí bi steo; csí bi k-pokôrí, k-bôgsanyi meo môcs!

— Meo mo môcs, bodem meo môcs. Bôg mi ná bode szvedok! Je szkricšao gori Forgosa Jancsi i právo rokô protí nébi na priszgêo d.'zêcsi. Itak da bi na nyegovo priszgêo néba »Amen« povêdala, sze je zglászo na útrásnye molltvi vu cérkev zezávajôcsi zvoná glász. Tak je csúto, da bi sze znôva porôdo. Veszélo je sztôpo notri v'hi'zo k 'zeni.

— Jeli bos mi mogla odpúszttí? jo píta.

— Odpúsztsenye je pri Bôgi — odgovorí 'zena. Ka szí prôti meni pogrêso, tó jazs vsze pozábim.

— Pozábis — je z-veszélím dûhom gori szkriszao Jancsi. Bôg te blagoszlovi za tó, dobra dûsa!

Szküsúvao je 'zeno, porédi je gori szpodzigno decsico, obímao, glado, küsúvao je je i' gda ga je 'zena píjala, ka ka sze je 'znyim zgôdílo, je veszélo i blázeno szamo telko pravo:

— Kaplo vodé! Kaplo vodé!

— Zdâ pa po tvojem odpúsztsêní idem vu cérkev za Bo'ze odpúsztsêníe sze molít.

— Tí vu cérkev?

— Jazs bogme! Je odgovoro zgvüsím glászom Forgosa Jancsi.

— Csújes zvoná glász? Kak sze lepô glászí. Szplô nácsísi glász má, kak prvle. Predtém szem ga nê obcsúto i prerazmo, ka práví? Zdâ ga razmím, csútím, vu cérkev, k-Bôgi, na nôvi 'zítek me zové.

brezi národnoshti jezika i verszkoga ráz-
locska 'zivelo Dúhi, tó je tó, vekivecsnoga
'zitka bláj'zeni szád 'zívalo.

Neprebrodjene szo Bo'ze potí!

TARCAJ.

Szpravte szi „Vsze je dobro, csi
je konec dober“ knížico, v steroj na 80
sztráni návucsne, vero krepécse lépe
pripovéshti nájdete po nasem jeziki. Dobí sze
pri vszákóm dühovniki, kántorvucsiteli
v Prémurszkój Tiszkární. Cěna 5 Dinárov ;
siritelom popúszit.

Nase sinyoríje szpráviscse.

III. Prevelika briga i te'záva je nasi dühov-
nikov pénzie vréd nē vzétje, z-steroga sze nē
szamo dühovnikov sztáva pred tesko pitanye po-
sztávi, nego i na gmajne i verszki 'zítek gledócs
skodlíve nászahaje prinása.

Okóli nász 'zivócsse dr'záve prerazmivse
dühovnikov na verníkov verszki, dühovni i jákosztni
'zítek szílsajócsso blagoszlovno pozványe, szo nē
szamo nyí prisztojbine, plácso, póleg zláte valute
vréd vzelé, nego i pénzio tüdi. Csi eti prinasz
nadale vsze tak osztáne, csi dr'záva vsze li szamo

— Tó právi zvoná bruncseni glász ; Klan-
toski Jancsi je mró, nyemi zvonijo, ali Forgosa
János, tvoj mó'z, tvoje decé ocsa 'zivé, zdá sze
je znóva poródo. Idem i doj poklekнем pred
Goszpodna zmo'znosztjov, díko nyemi dam za
moje povrněnye. I uprav je odísao.

Gda je vósztópo na dveri, 'zena je gori
sztánola, oblékla sze je, z-decóv je okóli sztola
sztánola z-vküpdjáními rokami, z-poníznim dühom,
vu vréloj molítvi szo dáli hválo Bógi za mo'zá
ino ocsa, steri je zgübleni bio, ali nájdeni je ;
mró je, ali gori je sztano.

(Nadaljávanye príde.)

? Ka darüjes tí na ?
„DIACSKI DOM“

od verníkov csáka, z-kê szrdc je 'ze prvěsa vere
vréloszt vu velikoj meri poszéhnoła ; teda sze zná
zgoditi, da z-dühovnikov szi nisterni pótno palico
vzemejo vu róke. i odídejo tá, gde sze nyihovo
delo póleg vrédnoszti cení i prestíma. Dühovnikov
nasi racsún je tak 'ze nateliko prerétseni i obd-
'zani, da je pozványe szvoje nemogócsi szpunyá-
vati.

Z-Vogrszkoga országa, gde szmo prvěse
szpráviscse pénzie meli, szmo gori pozváni, ka
szo gotovi nász zdá 'ze znóva vréd vzéto i po-
sztávleno szvoje szpráviscse za kotríge gori vzéti,
csi gmáne i dühovnici szpunijo placсила cslanarfjo.

Mogócsse bi eto csiněnye nász liki drzeáve
protivníke posztavilo pred oblászt i da je potrebno
naj vu tom dugoványi cěle Jugoszlávie evangeli-
csanszke gmáne navküпно csiníjo, porácsam da
tó pítanye tüdi pred okrajno komisziyo predlo'zimo.

IV. Z radosztjov naznanim, ka je po nász
pred velikogaspána predlo'zeno ono 'zelěnye, naj
sze trí ev. katechétov mészta po dr'závi osznovéjo
i posztávijo gori, sze je na doticsnom meszti po-
szlúhnoło i gori posztavilo : v-Szoboti, v-Gornyi
Szlávecsi i v-Motvarjevci. Steri mészta nadopu-
nenye je v-Uradnoga líszta juniusa numeri biló
szpíszano. 'Zalosztno mam naznaniti, ka sze je na
motvarjeszko meszto niscse nē zglászo.

V. Vecskrát sze je naprédaló, ka vu ednoj,
ali drúgoj fárnój sôli sze je náimre podvucsitela
meszto szpráznilo i z-evangelicsanszkim za volo
zménkanya dopuniti nēmoglo ; i da je oblászt
szílila ona mészta z-katholicsanszkimi vucsitelami
dopuniti, stere szo fárnici gori vzéti nēprivolili,
pri steri prílikaj je oblászt zató doticsnoga dühov-
nika dr'zála podgovornoga, escse sze nyemi i z-
kastigov protíla : za toga volo szmo szi z-fóispá-
nom tak dogúcsali, ka za podvucsitela, dokecs
evangelicsanszki nede, za csasznoга i drúge vere
bodócssega privolimo vzéti, steri sze precí, kak
sze evangelicsanszki náide, od evang. sôle má
odsztraniti. V-tó dób sze je dopunilo bodonszke
evang. sôle podvucsitela meszto tüdi.

VI. Szobotske ev. sôle presztoře je gmajna
nē dopúsztila prék za dr'závne soláre — za ste-
roga volo je tam v-preminócssem leti vucsenya nē
biló, li szamo na vere návuka vcsenýe szo hodili
tá z-dr'závne sôle evangelicsanszki vucsenici.

VII. Zsinata predpravke dela szo na teliko
odprávlena, da je 'zinata zákona predpravka
(tervezet) vu vecs exempláraj vóstampána i nasoj
sinyoríi tüdi poszlana, z-steri exemplárov szem

vszákoj gmajni za volo pregléda i vucsenyá posz-lao. Kak sze je z-»Düsevnoqa lísztá« dalô nazná-nye, *Nyegovoga velicsansztva král* szo májusa trétjega dnéva v-dojpíszi dovolili evangelicsansz-koga 'zinata v-tréléti dr'zánye.

Vezdásnyega sinyôrszkoga gyülésa goridánye bode na 5 cérkevni i 5 szvetszki kotrig odebéranje i za potrebné sztroske szkoncsanye prineszti.

VIII. Pretekôcsega leta nase sinyorié nâ-veszelési csin je bio, ka je Diacski Dom vu blázenoga szpômenka Kűhár Ferenca i tűvárisice Kolossa Judke na té cil darivanom hrámi vu 'zitek posztávleni i 1924. oktôbra 1-ga z-ôszvet-nim odprtkom prêk dáni pozványi szvojemi. Od etoge velike znamenitoszti, jedínoga lűbéznoszti szpráviscsa denésnye sztáve i nadaljávane ôsznove potrebcisine szkrbnika (gondnok) naznanilo vu vszem sztrani, poszpôli racsun dá i posztávi pred nász.

IX. I vu etom leti szo szpravile fárne-cseri zvoné, kakti: Lűcove ev. verníci dvá, eden 80 te ov 50 kgr. 'zmécsave. Vanecsárci 1924. jun. 15. szo dáli prêk pozványi bo'zicsnómi dvá: eden 209, ov 124 kg. 'zmécsave zvoná. Brezov-csarje dvá 385 kg. 'zmécsavle 1924. ju. 20-ga. Rávno te je dobíla Domajnevská fara z-Sopróna 2 nôviva zvoná. Lômerszki evangelicsanje ednoga 300 kg. 'zmetnoga. Pecsôrovcsarje dvá nôviva zvoná szo dáli goriposzvetiti szept. 7-ga. Sálóv-csarje aug. 17-ga stiri. Martyancsarje okt. 5-ga 374 kgr. z-Sopróna; rávno tiszti dén je poszvet-se-i Pu'zavszki 125 kgr., oktobra 12-toga v-Kri-zevci dvá. Nôvi tórem szo szí zozídati dáli i v-nyega 335 kg. zvon dájo posztáviti i poszvetiti prísesztno nedelo juliusa 5-ga Kűpsinszki verníci. Gornya szlávecska fara sze je priszkrbêla za kojno farofa; Dolnya lendavszka pa za cérkvi zídanya potrebnó kojno; Morávské gmajne tórem sze pribli'záva k-dokoncsetki.

Vere vrêloszti eto veszêlo szkázanye nász z-edne sztráni nazahválnoszti büdí, z-drúge sztráni sze pa neszmimo szpozábíti z-toga, ka szamo z-lűbéznoszti dáni áldovi szo Bôgi prijétni.

X. Komaj kak je nasa sinyoria z-velkim sztroskom vödála stampati evangelicsanszke ver-szke knige i 'ze je velika nevarnoszt doszegűje. Oblászt je nasi verszki kníg niicanye nê dovolila — zagvűsno nê za verénávuka, nego za jezika i piszátelsztva zroka volo. Z-nedovoljeni kníg je pa vucsiti prepovédano.

Csi je na Horvatskom szlobodno vu nem-skóm i eti prinász vu vogrszki soláj vu vogrsz-kom jeziki vcsiti vere návuk, hűda tézáva je na prêkmurszko evang. cérkev, ka je li vu vend szlovenszkom jeziki prepovédano i nê szlobodno Bogá moliti i vere návuk vu maternom jeziki vcsiti. Na té nevarnoszti odvnrênje sze z-cêlov mocsjöv poprêtimo.

XI. Kak nôve delavce szvéte cérkvi nase z-radosztjöv pozdrávlam, g. Siftár Géza, koga je morávská gmajna 1924. julia 13-toga szpelala vu inspektora csészti i dr. Vucsák Stevan szobotskoga g. doktora, koga je bodonszka fara odebrála za cérkevnoqa inspektora.

Ocsa nebeszki naj blagoszlovi nôvi inspek-torov delo!

XII. Paulik János morávszki kántorvucsitel sze je v-szpodobnom pozványi v-Petrôvce odébrao i predjao. Za morávškoga kántorvucsitela je Skalics De'zô csaszno odebráni z-Vucsegumile.

XIII. Z-zalnim szpomínom zaprém doli moje racsundávanye. 1925 febr. 10.-toga je vu Bôgi vöpremíno po vise 50 lét blagoszlovnom hode vrêdnom deli i cimpranyi nase szvéte evang. cér-kvi Sztrűkovszke obsine prvi i hválevrêden vpok. vucsitel, Bakó János. 1925. májusa 3-tjega szo Prêkdűnajszke krajine vu pokoji bodôcsi pűspek, dr. Gyurátz Ferenc, kí szo prvlé i nasi gmajn pűspek bili, po dúgom blagoszlovnom 'zitki vu Goszpodni zászpalí. Bo'zi blagoszlov naj verosz-tűje ober obê grobov verni szlugov goszpodnovi!

Sinyorié gyülés sinyôrovo naprêdávanye poprêk oszvoji. Potrebná szkoncsa-nya vu níze popiszani prineszê.

(Nadaljávanye pride.)

Podpèrajte Diacski Dom! Pobèrajte i darűjte dáre,

vê znáte Goszpodna rêcs: » . . . kakoli szte vcsínili ednómi z-eti bratov moji ti náj ménsi, — meni szte vcsínili« — (Máté 25,40.); rávnotak apostola rêcs: „ . . . kí zná dobro csiniti i necsíní, grêh nyemi je“! (Jak. 4, 17.)

Toldia Sztaroszt i Szmrt.

Piszao: Arany J., poszlovenco: Kardos J.

V. Szpêv.

(Nadaljavye.)

Toldia hí'za je nê palacsá bîla,
niti sze od márne fárbé nê lescsîla;
ali dônk zadoszta presztrana, da sztári
vojnîk radoszt, csemér v nyé krîli vöszpári,
gda v Bûdini sztojî. Zdaj je prázna nêma,
li edno kaslánye sze csûje v nyêj nigda;
sztári vratár kaslá, tô je on li zacsne,
sztené prázne hí'ze neszéjo glász dale.

Sze je sô zdaj Toldi ino za nyím Bence;
vöpoglédne vratár i vráta zaklene,
tam vônê pa lûdsztvo na vsza vsza kebzûje,
i zrûsano hí'zo zijajôcs csûdûje.
Ni je nê glédana vecs na telko hí'za,
niti k toj priglîhna, ni od nyê nácsisa;
ni té nebi drûgôcs glédali . . . vsze zaman!
ár ne príde vö znyé nyéni vért tak csákan.

Kak je sztári vojnîk edno hí'zo ôdpro,
z radosztjov je po nyé okôli zdaj brodo,
pa je nê bilô v nyêj drágoga povisza,
ni toga vrêmena nikaksega biksza.
Ro'zjé je vîszilo na sztenáj porédi,
vu rasztovom sztolî szo csrvje skrtali,
meszto pôsztel, mêhki sztôcov, pocsiválnic,
je pri sztêni sztalô doszta trdí sztolíc.

Dônk okôli gledécs Toldi zdaj tak dene,
kak da cslovek k dômi príde med pozname:
zdí sze nyemi, kak da bi medvedne kôže
na nyega glédale i vnogo sztáro ro'zje.
Porédi poglédne on té szmrtne sztvaré:
„sztári mecs, kak dugo szem nê vído tebé!
kak szî sztára lánd'za? lebka? i tí dárda?
szram jo je szirôto, ka je tak erjáva!

Sztári pajdás, Bence! tô ti zapovém zdaj,
vsze eto ro'zjé mi z erje dobro z csôjaj;
zdávnye i erjávo ro'zjé szî i tí szam,
csôlte endrûgoga, da vasz vsze szveklo mam.
Szvétiti sze trbê náma escse ednôk!
zakaj nebi szveklo bilô ro'zjé od rôk.
csi je glî znûcano. Ne szu'zi sze pajdás!
cvetécse bábje leto príde escse na nász.

Bio szem 'ze i mrtvec — kaj 'zivém szem nêznao, —
tri lêta je li szpát dûh v-méne prihájao;
zdaj pa 'zivetî scsém, moj Bence, 'zivetî,
tak, kak cslovek dober 'zítek 'zelê metî.
Kak zdaj eto halo, vszo szkrb 'ze távr'zem,
od nevolni trê lét moji szlobôd vzemem;
odzaja szo lehko zvôn totêj trikrát trí;
i k-têm za pajdása csákam radoszti vrîh.

Na tô z-têmi recsmî: „îdi v pekeo zdaj 'ze!“
halo vu eden kôt dalecs od szé vr'ze;
dobro, kaj je ona nê z 'zeleza bîla,
ár bi sze zdaj z cêla na szkálje zdobîla.
Lebko i 'zelezno vrso doliszlecsé,
i kucsma pa kôdmen szî vzeme meszto nyé,
z-lade, gde je doszta gûza meo na hrambi,
sterî je escse vez dober, csi glî medli.

Medtêm gda bi Bence nyegov kôdmen práhso,
krátek tolasbot je z-rokáva vözráso:
„li denî ga nazáj, brez toga ne hodim,
csi me pszî sálîjo, od szébe je szplôdim.“
Velî. Z oblêcsanyem je hitro krédî sztao.
ár je v-cêlom 'zítki gledala nê nûcao,
dônok nyemi jáko lepô sztojî kôdmen,
pô telko ne ká'ze vnôgi segav legén.

Etak je zdâ vu dvor králeszki gorîsô
da ga szvét szprevája, zdaj nikak nescse tô,
vise me je prislo kôli vzéti bidtî
i z velkim hûhóom nescse goriidtî.
Záto, kak odszkocsécs od lasznoga dvora,
vu drûgo vilico ide na 'dna dvérca;
bátrivno ide tam k-nôvomi kastelî,
niscse ga ne pozna v-drûgoj odetelî.

Csáka zdaj Lajos král, jáko te'zko csáka,
da bi sztári Toldi ôdpro dveri gráda,
séta sze po hí'zi, ali komaj, komaj
trpî, dokecs vûhko vrêmen pretecsé zdaj.
Ár bi 'ze sztároga Miklosa rad vído;
szprevédni pojebje pa tak ne csinîjo:
onî szo vtonyeni v-hrabuko norie,
szkoro razmecsejo zda te prédnýe hí'ze.

Ár je v szlûzbi bio tam vnôgi goszpodszi plod;
Losonci, Marôtî Bánfiiov vrî rod,
Kanizsai, Szécsi, Kont, Balassa. Csupor,
i velkoga glásza zmo'zen Lacfi-Apor.
Z ménsega nemestva tüdi dobra csrêda,

ké král na sznajznêse návade vcsiti dá ;
i z lüdszki dvorov szo na mémbo sze prisli,
kama szo szinôvje vôgrov meszto nyí sli.

Nê szamo eden 'znyi sze je v Pecsúj vcsit sô,
gde je král návuki csiszti poszvêt vúzgao,
nê eden obhodo Páris i Bologno,
na szvojo, ali na Lajos krála mosnyo.
Z drêva znanoszti szo lêpi szád prineszli,
z dobroga obilen i z hûdoga gníli :
ár pamet szokláta bode brez hoblicsa.
vôzhoblena je pa dosztakrát hamisna.

Csi pa taki dête v knjigaj radoszt nájde,
ne zmenka dônk pri nyem têlovno flíszanye,
da nede szlabêse gledôcs na pesznico,
vu dŰsevnom pa naj premore i ocso.
Tô je bio kralá cíl, tô namenyávanye, —
a' sztojí mladencov sála i zmênyanye :
ete dnájce, plése, ov sze stúka, stéra.
eden pa na hárfi eto nôto zbéra :

(Nadaljávanye príde.)

*Csi scséte, naj má nasa cérkev za-
doszta verni, dúznozti znajôcsi, vrêli,
ômurni kántorvucsitelov i dŰhovnikov i
katehetov, podpérajte DIACSKI DOM!*

Tihe minute.

»I dônok sze je nê nihao brezi szvedôszta-
va dobrocsinécsi z-nebész od zgora dávajôcsi
nam dé'zd'zôvje i vrêmena szád noszécsa, na-
punivsi z-jejsztvinov i z-veszeljom szrdcá
nasa.« (Dj: 14, 17.) Kak rázlocсно vplívajo Bo'zi
blagoszlovi na lüdi! Néba dá szvoje dé'zd'zôvje
i zemla prineszé szvoj szád ; ali vu szrdci vnô-
gi lüdi vsze tô niksega nászlada nenihá. Bo'zi
lêpi dári osztánejo vu nyihovi skegnyaj ali vu
nyihovom 'zalôdci. Trbújh je nyí Bôg. Rédi-
jo szi vékse hí'ze, vékse skegnye, vékse fabrike,
mocsnése pénezne omáre, ali vu nyihovom
szrdci sze z-vsze tiszte dobrôte, stero Bôg dá,
nenájde niká. Nacsi je krsztseník. Vküpepobéra
dobré dári, stere Bôg dá, nê szamo vu szvoje
skegnye, nego tüdi vu szrdcé szvoje i szirmák,
kí nema skegnyov, v'ziva nébe blagoszlov nê
szamo z-szvojim 'zalôdcom, nego z-szvojim

szrdcom tüdi. Szrdcé sze napuni z-'zétve bla-
goszlovom nébe. Tô sze ká'ze vu zvisávanyi
Visnyega, vu dobrocsinényi z-blíznyimi, vu al-
dŰvanyi za Bo'ze králevsztvo. Cstítel, jeli szi tí
trbújha szluga, ali jeli Bôgi szlú'zis z-veszélím
szrdcom ?

Kí Bogá poznajo, szo ponízni ; kí
szamoga shebé poznajo, nemrejo
:-: ::: bidti gizdávi. (Flavel). :-: :::

PoszvetsŰvanye morávszke gmajne torma i predelanya cérkvi 1925. szept. 6-ga.

Po blúzi dvê leti trpécsem vrêlom deli je
k-brôdi prislo obri imenŰvane gmajne z-velkimi
áldovmi doprineseno cérkevno delo, pozdignenye
lêpoga torma, steri bi pôleg szvoje précimbne
posztáve, kaksté velikoga várasa sznága bio i
cérkvi predelanye, stera zdâ edno monomentálno
hrambo ká'ze i dícsi Oco nebeszkoga szkrbnoszt,
kí je pomágao toj vrêloj gmajni pri zídanya veli-
kom deli i dopúszto nyé brezi vsze neszrecse
dokoncsati, vu ednom tak prijétnom vrêmeni ko-
ronŰvati, goriposzvétiti ino prêkdati szvojemi ne-
beszkomi pozványi. Szam goszpodin Bôg je csŰ-
vao, ná sze tô delo k-velkim áldovom primêrno
prêk dá i verníkov veszêlo radoszt je nê grôzalo
neprípravno vrêmen, od steroga szmo sze vszi tak
bojali, ár je pred dvema dnévorna doszta dé'dza
bilô, tak da bi sze z-'zlebôv lêvala voda. Té dén
je rétko lêpi bio. Razvedrila sze je néba. Razved-
rila szo sze szrdcá vszê dományi i dalêsnyi ver-
níkov, ali nájbole pa oni nedú'zni, szkrblívi de-
vojk, stere szo tú'zne bilé, ka nedo mogle odzvô-
na cérkvi presztor z-korinami i venci z-kŰncsnoszt-
jov, po szvojoj vóli okincsati i tak szvoje 'ze vecs
tjédnov pripravlanye k-cíli doprineszti. Díka bojdi
visnyemi Bôgi, vsze je v-nájaksoj posztavi do-
koncsano !

K-vôzravnanomi dnévi, na szept. 6-toga szo
sze vrêli gmajnarje 'ze vecs tjédnov pripravlali i
vsze doprineszli, da sze nyihov veliki áldov z-
ôszvetnim tálom pred szvét posztávi. Gmajne trê
vesznic, kakti Morávszki, Tesanovszki i Vucsogo-
milanzski ogengaszilci, stero je vu Prêkmurji ed-
no to návêkse tákse drústvo (župa), má vise 100
kotrig, szo szept. 5-toga vecsér z-gorécsimi fák-

ljami od trompötne bande szprevájani, med dūdnyanyem 12 mo'zárov, v-nōvi lescsécsi uniformisaj oblecseni, vszê trê vesznic vilice od sztancsarov z-glasznimi ováciami pozdrávlani, notri obhodili, razvesztsávajōcsi, ka vūtro veliki dén bode. Tō vidēnye nepozábleno osztáne med sztancsarmi, dokecs de eden 'znyih 'zivo, kí je je viditi szreccsen bio.

Szept. 6-ga pred ránov zorjov je glászilo 12 mo'zárov dnéva znamenitoszt, stero sze je dalecs csūlo. Gmajne vesznic sztancsarom je nê prisao szen na ocsi, brodēcsi i glédajōcsi nébe obláke. Bliszcsécsi zvēzd jezere i míli poszvēt mészeca je je ogvūsao, ka de lêpo vrēmen. V-ránoj zorji szo 'ze vszi na petáj bilí. Lêpe devojke, delnoga zrásza, vu uniformis oblecseni ogengaszilci szo sze vrsenili pri okincsanyi presztorá cérkvi od znōtra i odzvōna, pri gori posztávlanyi i rejenyi díke vrát (diadal kapu) z-szvétoga písma i z-drūgimi pripravnimi napiszki obravnane, stero szo naprê za de'z'dzevnoga vrēmena volo nê vūpali gori posztaviti. Zvōna cérkvi je z-'zívoga brezovoga leszá i síbja lêpi z-précimbniimi zvēja, po Tesanovszkom ednom mladēnci, vōzdelanimi litermi: „Mér vam bojdi“ napiszkom obravnani lêpi oltár posztávlani gori za récsi Bo'ze glásēnye onim verníkom, kí sze v-cérkev nedo mogli szpraviti. (Kak szem csūo té oltár sze na szpōmenek tá szráni.) Na dvorisssi szo sztoli posztávlani gori za telovne potrebscsine. Pod velikov précimbnov kosnatov, vecs sztō lét sztarov lipov, stera je 'ze száma historicsne znamenitoszti i stero vidēnye jákosztné míszli pobūdí vu csloveká szrdci, je za plesz piac zgotovleni. Hej, da bi mí razmeli té sztáre lipé lísztja tího sōsnyanye, kelko bi nam ona znála pripovedávati od indasnyi vrēmenov, stero je ona i dneszdén 'zivōcsi szvedok. Do pól deszēte vōre je vsze vréd vzéto i v-nájakso sztávo posztávlano, tak da je cēla hramba v-ednom z-lūdmi napunyeno okōli obvzétim z-korinami, z-venci. z-gyalicsōvjem osznáženom fabulno obajavnom pūngradi (tündér kertben) sztála, z-steroga sze je k-cérkvi zozídani viziki, lêpi tōrem prtí né bi plemenito pozdigávao i csūdūvanye národa szpravo.

Od hípa do hípa, vu gvūsni vōraj sze dūdnyajōcs zglasūjejo mo'zárje. Náglasz sze od za hrbtom bodōcsi goricski i prék Mōre stajarszki bregōv i logōv nazáj bíje i vu dúgom rūmi, líkj odnut zhájajōcsi odgovor „poklon“ nazá csūje.

Od ōszme vōre sze nesztanoma csrēdijo zevszê krajōv lūdje brezi rázlocska vere; z-Prékmurja z-nájdalēsnyi krajōv, od Szlávecsa, Hodosa i Dolnye Lendave szo szprisli gosztjé. Bo'za szlūzba je, ár szo dūhovnici tú fungálivali, v-Morávce predjána, na eto zdá vszê evangelicsancov sze dotikajōcse meszto. Goszpon sinyōr i nŕki Szobotski, 'zmetno hodēcsi verniki szo 'ze na autobuszi ob $\frac{1}{2}$ 8. vōri prisli, ogengaszilcov zapovednik, mésztni dūhovnik i gmajne naprêhodēcsi szo ji z-pozdrávlanyem pri Díke vrátaj (diadal kapu) prijali i pelali k-cérkvi. Lūdje za lūdmi prihájajo vu velikoj vno'zini, pregledávajōcsi cérkev, tōrem i nyé okōlico, csūdūvavsi sze nad szijavnov künccnosztjov od rōk mládi lêpi devojk i deklin naprávlenov. Eden tal ogengaszilcov z-pazkov csūva na réd, tí drūgi prijaznivo z-naprêhodēcsimi mōzmi vodíjo, tolmacsíjo i pōtíjo goszté. Eden za drūgim sze szpripelajo dūhovnici, vucsitelje, goszpé i goszpōdje, gmaja inspektorje; sinyorie inspektor z-szvojev tūváriscov na lasztnom szveklom automobil. Z-recsjōv, vnogo odlicsni gōsztov i csesztilelov morávvszke gmajne. K-fungácii pozváni gosztjé, dūhovnici, vucsitelje, krajne inteligencia i dūhovnika rodbina szo k-obilno presztrétomi sztoli, vu farofa presztor, kak nyúvi gosztjé k-ránoj jūzini pozváni, gde szo po goszpé dūhovnikojce szkrbnom dvorjenyi i ponūjanyi szpecsenyá i mrzle hráne v'zivanyi pokrepleni, ár dnezsz obed keszno má bidti.

Vōra sze blíza, nisterno megnye falí szamo, mo'zárje sze zglászijo, v-tōrmi notri zvoníjo, lūdje sze v-cérkev tíszkajo, komaj $\frac{1}{4}$ -tao sze ji szprávi notri, $\frac{3}{4}$ -tále ji vōnē osztáne, szlūzba sze punkt ob 10-toj vōri zacšne. Zglászijo sze orgole, szpēva sze „Goszpodne Bo'ze“ návadna zacšétna peszem i za nyōv k-príliki poszvetsūvanya peszem. Hima Sándor hodoski vucsitel orgolá i pela peszem odnyega znánim precizitásom, lepō vkūp glasznim orgolányem i z-csísztoga glásza popēvanyem. Zdá szo Hima Sándor mésztni dūhovnik pred oltár prisli i primērno molítev molili i Epistolo precsteli gori. Zanyimi je popēvala morávvszka dalárda: »Nevcagaj oh máli sereg« peszem, lepō vkūpglasznim i premenyávnim glászom pod Skalics Dezsō vucsogomilanszkgoga vucsitela i morávvszkgoga kántora vodsztvom. Pri szlédnyi akkordaj té peszmi szo pred oltár sztōpili Kovács Stevan sinyōr od szvojege sziná Károlya i Heiner Géza hodoskgoga dūhovnika szprevájani i z-szv.

píszma II. Mo'zesa XX. 24. versusa, steroga szo szí za predge grünt odébrali, dr'zali predgo i poszvetsanye törma i predelanya cérkvi ôpravico szo odpravili, med sterim szo mo'zárje tüdi dáli szvoj glász. Potom sze je zglászila »Trdi grád je nas Bôg zmo'zni« peszem, stero je eti redôv píszátel z-orgolami szprevájao i pelao. Od zvôna bodôcsi vernicke szo tüdi popêvali z-szprevájanyem Lömerszke trompôtne bande igrov, stero szo Osváth Sándor püconszki kántorvucsitel ravnali. Vônê szo Luthár Ádám püconszki, v-cérkvi v-szlovenszkom jeziki Siftár Károly bodonszki, vogszki pa Heiner Géza hodoski dühovnik predgali. Tak vônê, kak odzôntra bodôcsi poszlhúsávcov szrdcá szo predge nateliko obhodile, da szo sze vu ocsáj nyih radoszti szkuze pobüdile, lehko vadlújemo, ka je malo stero okô osztalo szüho, stero je nê csüdo, ár je té dühovnikov küncsna mestrija 'ze dobro znána, da szvojjm lépim osztirim, gde mlím, gde potrdjávajôcsim i razmetim govorenyem do poszlhúsávcov szrdc znájo szégnoti i v-nyí-jákosztne, pobo'zne nágibe zbüditi. Z-vôna cérkvi je escse pod Skalics Dézô kántorvucsitela vodsztvom morávszka dalárda szpêvala, premenyávnô je igrala lömerszka banda szvéte chorále. Po szlúzbi Bo'zój je na D. Dom offertorium dr'záni, gde je 345 din. pobráno vküper. Cérkevno szlúzbo je naszledüvao za pozváne i fungálivajôcse goszté vu sôli pri obilno presztréti sztolaj lukuluski obed, pri sterom je med veszélím zgovárjanyem doszta lépi pozdrávv. toásztov bilô csüti.

Goszpon sinyôr szo pozdráv pravili Na Nyih Velicsansztva krála Alexandra, kí kak vszê szvoji podlo'zancov vadlúványa varitel, naso evangelicsanszko vero tüdi z-nájvisise sztráni csüva ino varje. Benko Jo'zef sinyôrszki inspektor szo pozdrávlali morávszke gmajne verníkov i ravnítelev verevrêloszt, pri steroj príli kí szo sze szpômenili, ka jí k-toj gmajni nê szamo z-szvojega inspektorszkoga pozványa obcsütunoszt vlecsé, nego jí tüdi kak nyé rodjeník, detinsztva i mladénsztva drági szpômenek, vrsztníkov lübézen, sztarcov postüvanye i rodbine vezálje prikacsi. Siftár Géza orszacscki poszlanec, morávszke gmajne inspektor szo pozdravili vu lepô prebránom govorenyí gmajnarov veliko áldovnoszt i verekrepkoszt. Kak z-'zalosztnoga momenta szo sze szpômenili, ka je nyihovo posztáplanye, da bi níkeliko podpore od dr'záve szpravili, za dobro znáni politicsni

razmêr gró'zanya volo zaman bilô: Heiner Géza dühovnik szo pozdravili z-odkritoga szrdcá zhájajôcsi lübeznyívimi recsmí g. Benko Jo'zef inspektora, glaszécsi nyihovo vrêloszt i áldovnoszt, stera sze vu nyihovom krátkoga vrêmena inspektor-sztva na vszákom presztori cérkevno polá, i náimre pri nasega jedíno lübézni szpráviscsa, Diacszkoga Dôma osznávlanyi, vu tak obilnoj áldovnoszti szká'zúje, kí pôleg velikoga poszla szvojega szkrb májo i na szrdcê noszijo vsze cérkevna dugoványa i z-nepomenkanov gedrnosztjov je k-ôcvetki pripelati sze pascsijo. Siftár Károly szo 'zenszko drüstvo, stero sze je szkrbello i popolno odpravilo okínsanye cérkvi i nyé okôlice; Luthár Ádám drüstvo ogengaszilcov, kí szo z-tak gedrnov disciplinov odpravili réda verosztüvanye, z-ednim na zidáre i cimernane pravili pozdráv, kí szo tó veliko delo v-tak krasznoj posztávi prednász posztavili. Hima Sándor dühovnik na goszté, kí szo szvojjm táljemányom podigávati volní bilí morávszke gmajne ôszvetek. Kühár Jo'zef glávni kurátor szo kupico naklonili na Luthár Ádám Düsevnoga Liszta reditela, na vöd'rzánye jí proszécí, da za té jedíni verszki csaszopísz, steri je voditel i vküpd'rízitel nas, steri je nateliko potreben za nász evangelicsance, csi ga bár protivnici grájajo i poménsávajo — nepoméncakajo vu dela vrêloszti; eti redôv píszátel sze je szpômeno z-grofa Batthanyi Kázméra, kí je vu pregányanya vere vrêmeni obarvao vu Prêkmurji evang. vero od znácsenya, vu tom Bo'zo szkrbnoszt vídi, ka je nyegov grád, nyegovo prebiváliscse Bo'ze csészti meszto, cérkev posztanolo. Vucskics N, prezbiter szo na goszté, na verníkov mir i vküpd'rízanye naklonili kupico. Zvôn té je escse doszta pozdrávv pravleno, níki dvakrát, trikrát, steri szo vszi navdüseno ploszkanye i glaszno „zíviovanye“ 'zeli.

Med veszélím i prijaznívim tüvárisivanyem je vrêmen hitro slo, tak da je goszté vecsér z-drobisao i 'ze mrák grátao, gda szo odisli. Vszáki je szebom neszao toga veszéloga dnéva bláj'zeni szpômenek, opojen vu dúhi od nyega ôszvetnoszti. Bláj'zeni farnici morávszke gmajne i bli'zányi vesznic gosztjé szo sze pri veszéli nôt igranyi, mladézen pod sztárov lipov z-pleszom i popêvanyem, ti sztárési pri dobre 'zupe Noé ocsáka, pri sztolaj vu dúsi i téli prêk cseresz nôcsi razveszeljávali. Té dén nepozábleni osztáne pri vszê, kí szo príliko meli vu nyem tál vzéti. Nepozábleni osztáne i vszigidár, dokecs edna dúsa bode 'znyí

'zivêla, kí szo tü nazôcsi bilí, vu dŰsi navdŰseni sze vszîgdár z-radosztjov szpomenéjo z toga ôszvetka, ob steroga do vu késznój sztarosztí szinom i vnŰkom szvojim pripovedávali, kí do je nále'zno poszlŰhsali. Nebi skôdilo, csi bi na té nedele i dnéva szpômenek morávszka gmajna vszákó leto dr'zála eden veszéli ôszvetek.

Nê szamo devojke i ogengaszilci nego. i pri hí'zaj vértinye szo tüdi vöpokázale szvojo küncnoszt pri kühanya mestriji i vértovje szvojo gôszti lŰbézen. Pri vszákój hí'zi szo szprávlene z-velkov szkrbnosztjov gosztŰvanya dôbi hráne, za csákajôcso rodbino, znance z-zvönésnyi dalésnyi veszníc. Pri vszákój hí'zi je gosztŰvanye bilô z-vecs menyé gôsztámi, po sterom je familia prôti vécsari sze 'znyimi na veszeliscse k-sztáro'j lipi pridrŰzila.

Morávszka gmajna je z-isztinom veliki áldov prineszla, szinôv i vnŰkov zahválnoszt szi zaszlŰzila, ka je vu etom drágom vrêmeni z-tak veliki-mi sztroski cérkev tak moderno predelati i tak lêpi törem, steri nê szamo v-Prêkmurji, nego vu dalecs krajíni nema pára, Bôgi na díko, szebi pa i szvojim pohodníkom na dŰhovno potrdjávanye dála pozdignoti. Tak de zdâ 'ze tá cérkev, stera tak monoméntálno hrambo ká'ze, stera hramba je historiczne znamenitoszti i tak vögléda, kak edna sztolna cérkev, prêk vecs sztotin zadoszta pripravna obszlŰzávatí verníkov dŰhovne potrebcsine.

Bôg dáj mir i králevszta Bo'zega rászŰrjávanye vu nyénom szvétom presztori, ná vszáki, kí vu nyô príde, szvojo dŰhovno potrebcsino iszkat. vu szrdci i dŰsi zadovoljeni odhája 'znyé!

Hvála i díka bojdi morávszke gmajne verníkom!

! Podpérajte DIACSKI DOM !
! Pobérajte i darújte dáre !

Moje míszli pri poszvetsá-vanyi morávszkoga torma.

Dokoncsano je 'ze delo,
Kô je dvê leti trpelo;
Po vnôgi i vrêli trŰdi
Sztojí törem k-cérkvi blŰzi.

Ká'ze nam pô't gor' vu nébo,
BŰdí na 'zivlênye szvéto,
Da sze od eti zemelszki
Bole dr'zímó nebeszki;

Da nebomo zemlé robi,
DŰs nam nezakríjo grobi;
Prêk po etom kmicsnom dôli
Prídemo k-vecsnomi dômi.

* * *

Vészeli sze gmajna vrêla,
Szpunyena szo ti 'zelénya:
Tvoji trŰdi, tvoji dári
Szo ti prineszli szád drági.

Krí'z i gomba tam na spici
Nam kázeta dvê pravici: —
Krí'z je szimbolum kísztsanszta,
Gomba mílosztsa Bo'zanszta,
Stera nema kraja-konca,
Osztáne do vek i veka.

* * *

Té, törem, ster' opomína,
Gde bô nasa domovina —
Naj ravna szrdcá lŰdi,
Vise obervszega drŰgi.

Da vu veri bodo sztálni,
Vu ti Bo'zanszki nê mární;
Naj bŰdí na prerazmênye,
Na pametno previdénye.

Zburkanye, szvajo preprávi,
Mirovcsino bratom szprávi;
Da bô 'zelen mir vu gmajni
V-etoj cérkevnoj dr'zini,
Stera je té veliki dár
Prineszla na Bo'zi oltár!

* * *

Bôg, tvoja szkrbnoszt ga vari,
Od vsze neszrecse obari,
Da glászi prêk dúgi sztotin
Odvétki, porodom késznim,
Szvoji ocsév vrêloszt velko,
Kí szo sze szkrbeli telko.

Ocsa, blagoszlovi trűde,
Ete gmajne vsze kotrige,
Kí szo tō delo ravnali
I vsze, kí szo aldüvali.
Dáj vszém pomōcs i mir 'zelen
Díka bojdi tebi, Amen!

FLISZÁR JÁNOS.
vp. vucsitel.

Prêkmurja znameniti evang. mō'zje.

Luthár Pavel (1839—1919).

Narōdo sze je 1839. nov. 1. v Krí'zevci. Nyegov ocsa, Luthár János, szo polodelavec bilí i szvoje petéro decé v szrmastvi hránilí gori. Pavel je 'ze 8 lét vō bio shtar, gda je v domácsō sōlo zacsno hoditi. Odtéc szo ga rodítelje nyegovi po tré leti na Hodos dáli za volo vogrszke-, potom pa v Dobro za volo oszvojenya nemske rēcsi.

Z-lüdszke sōle vōosztanovsi je rodítelom szvojim pomágao pri vérsztvi i 'ze je 18 lét bio shtar, gda szo nyegovi rodítelje na tō miszlili, ka bi ga dobro bilō vōdati navcsiti, naj bi kamcsi vucsitel bio 'znyega. Tak szo ga 1856. leta v Sopron dáli vu evang. lyceum, potom pa isztotam vu evang. vucsiteliscse, gde je 1865. diplomo tüdi dōbo.

Zdá je obrpvm osznoviteo bio edno leto vu Vörösvári na imányi grof Erdödy Stevana. 1867. je v Nemescsó prisao za pomo'znoga vucsitela, 1869. pa v Beled (gde szo te rávno Gyurátz Ferenc nas bívsi püspek bilí dühovnik), za dvé leti ga pa 'ze v Vásárosfalují nájdemo, kak rédnoga vucsitela. Odtéc za stiri léta, 1874-ga je v Vucsogomilo v dr'zavno sōlo prisao. Csi glih je v prvēsem szvojem meszti zadovolen bio, je rá sō med rojáke szvoje.

Pōleg vucsitelszki ôpravíc sze je tü z-cēla prêkdao studiranyi homeopathije i zrendelüvao szi je edno ménso hí'zno apoteko i z-velkov navdüsevnosztjov je zacsno vrácsiti prōszti, osztávleni národ szlovenszki. Vu onom vrēmeni, gda sztá v-cēlom Prêkmurj szamo dvá doktora bilá. je velki blagoszlov bio za sztancsare, csi je vucsitel, ali dühovnik kaj razmo k-vrácsenyi i pri ménsi betegáj i pri neszrecsni pripetjáj napomōcs bio szirmaskomi, osztávlenomi lüdsztvi i ponüdo nyemi prvo pomōcs i tak oszlōbodo

nyé vüvcov, csalaric i satrűvanya kvárnoga báb-jenyá. Nyegovi trűdi szo lēpoga nászhaja bilí, záto ga je vedno vecs betēznikov iszkalo gori i on prevídívsi, ka nemre dvōma goszpōdoma szlű'ziti, 1883. leta je odsztōpo z-vucsitelszke szlű'zbe i vesz szvojo mōcs je na vrácsenyé betēznikov obrno. Szlobōd je vzéo od Vucsego-mile i preszelo sze je na Szentgyörgyvölgy, gde je cēli 15 lét vrácsao betēznike, csi gli ka szo nyemi blízányi doktorje z nenavidnoszti doszta neprilik delali. Naszlēdnye sze je dōnok navolo pregányanya i bár 'zmetnim szrdcom, je szlobōd vzéo od vrácsitelsztva. V-Monoster je odísao i szpizátelsztvom szlű'zo ev. cérkev i jezík szlovenszki, steroga je vu rēcsi i píszmi popolno poznao. Z-nemskoga je vecs lēpi novēsi cérkevni pēssem doli obrno vu lēpoj szlovenscsini, vu steri sze bogábojécsa tiha dūsa ká'ze. Po nyem presztávlene peszmi szmo 'ze vu Düs. Lízti vecs notripokázali nasim cstítelom i escse bomo je nadaljávali. Szpízao je nakráci „Luther Mártona 'Zítek i vcsenyé, z-Pridávekom „Dvanájszet glávni punktumov te evangelicsanszke vere. (Stampano v Balassa-Gyarmati 1900.) Tá knížica sze pri vnōgi nasi hí'zaj nájde. Piszao je molítvi na vszákō prilíko i pripetjé, stere je vu rokopíszi Czipott Géza monosterszkomi ev. dühovniki darüvao. Vrēli delapomocsnik je bio monosterszkoga „Dober Pajdás“ kalendarija. On je piszao vu nyega. tiszte lēpe artikuluse, za steri volo je té kalendari tak lüblen bio pri nasem lüdsztvi.

Bio je tüdi szlovenszki tumacs v Monostri pri birovíji. Gda je pa nasztánola monosterszka ev. gmána, vu nyé cérkvi je on szpunyávo szvoje nájlüblenēse delo, orgolánye i popēványe. Od cérkevne mu'zike i peszmi rávnotak on szam píse vu szvojem z-lásztnov rokov nakrácti szpíszanom 'zitkaszpísi, (z-steroga szo navékse tüdi vzéte eti szpízane djátke), ka szo nyemi 'ze vu vucsiteliscsi nájlüblenēse bilé. I szledi vu vszákdenésnyem 'zitki sze je tüdi szamo tō csűto düsevnō za prav bláj'zenoga, gda je nasi szvéti pēssem edno—edno jakso nōto na harmoniumi ali na cérkevni orgolaj vu lēpoj mu'zikálnoj vküpglásznoszti zacsno igrati i popēvati. Orgol pozdignyeni, szrdcé, dūso prehodécsi glászi — píse on szam — szo meni escse prvle, kak bi vu vucsiteliscse sztōpo, tō sepetali, naj nebodem drūgo, kak kántorvucsitel. Pōleg kultiválivanya cérkevne mu'zike ino peszmi, je szkoron do

konca szvojega 'zitka velko szkrb obrnø na povéksávanye szvoje znanoszi vu teologicsni studijaj. Kre toga lehko szvedocsi nyegova velika kní'zárnica, stero je zvéksega escse pred szmrtjov szvojov Czípot Géza monosterszkomi dühovniki darúvao. Vu nyegovoj kní'zárnici sze je dalò nájditi med drúgim tüdi 29 zvézkov „Praktische Bibelerklärung-a“. Bár je vu szíromastvi i po pròsztom 'zivo (meszá je praj nigdár në v'zívao, vegetáriánus je bio), dònok je bogat bio vu dúsi i vu düsevni kincsaj. 'Zíva vera ga je sznájzila i pripomogla do toga, ka je escse itak mogòcsi bio na monosterszko evang. gmáno 1000 kor. testamálivati, stero gmána, kak „Fundáció Luthár Pavla“ dr'zí! Za cáta szvojega betega je vu hí'zi bratanca szvojega Luthár Lajos, monosterszkoga veletr'zca, najsao obrambo, dokecs ga je szmrt 1919. febr. 14. vu 80. leti sztaroszi szvoje oszlobodila od vszega trplénya. Várása i okrogline velika vno'zina je vzéla tao na nyegovom szprévodi. Obri nyegovoga groba verosztúje monosterszka evang. cérkev. Mí vszi pa, ké je bogato z-drágimi kincsmi szvoje. lépe düse, blagoszlávlamo nyegov szpòmenek.

* * *

V-eti naprédáni napíszkaj, ali 'zitka szpíszaj, nakeliko je pòleg mojega szlaboga znánya mogòcse bílò, z-sztári píszmov i preminòcsega Berke János dühovnika naznanenya i po Melich Jánosa Budapestinszkoga vszevucselicsa profeszora, szlovenszki jezíkov odlicsnoga znanca i píszátela (Europe vsze szlávszke jezike v-píszmi i récsi, z-vòn szlovenác — krajnszkoga zná; on je jedíni jezicsár na tom presztóri; nas vend szlovenszki jezik sze je dvòje pocsítнице prisao eszi k-nam vcsít i szpoznávat, dobro pozna vsze nase knige i píszátelsztvo) vòdáni píszem, v-steri szo dátke z-historicsnov gvüsnosztjov potrdjene i podprète, szem notrípokázao píszátele nase, sterim sze vu velikoj meri má zahváliti, ka szo eszi pridòcsi jugoszlovánszki bratje najšli eti escse szlovenszki jezik gucsécsi národ, csi gli sze nyim zdá nevídi szpoznávani píszátelov jezik i radi bi ga naednòk vòztrébili.

(Vidi Melich János: Magyarországi vend (szlovén) nyelvü bibliográfia, Magyar könyvszemle ujfolyam X. kötet, 1902. 426—449 oldal. Ujabb XVI. kötet, 1908. 1—17 oldal.)

(Nadaljávanye pride.)

Podpérajte „DÜSEVNI LISZT“!!

Reformácia na Horvatskom.

Nakrátci szpíszao Dr. FÜLÖP POPP Zagrebacszi evang. sinvör. — Poszlovensco FRANC SOSTARÉCZ ev. dühovnik v Legrádi.)

Reformácia, stero 408. létini szpòmenka dén de sze 31. okt. toga leta szvetio, sze je razsírla, kak známo z-historije — dalecs prék Nemskoga országa granic. Amrics vdárci Luthera na Wittenbergszki crkveni dveraj (1517. okt. 31.) szo sze razglászili szkoron po vszè dr'zélaj i országaj Europe. Za Némskov i Svájcom je náj prvlé Dánia, Norvégia, Svedia, Izland i Engleszka vzéla gori reformácie vcsenyé. Vu Ausztrij, Vogrszkoj, Francuskoj, Spanjolszkoj i Lengyelszkoj, nájbole pa escse v danésnyoj Csehoszlovacszkoj je reformácia hitro mocsno korenyé szpüsztila. Vu sztároj Ausztrij szo náimre bílí tò primorszki várasje ju'zne Isztrie i Dalmácie, gdé sze je med horvatszkim národom Lutherov návuk hitro razsíro.

V Isztiriszkom primorszkom kráji je predvszem Capodistriszki Vergerius Peter Pavel püspek (rodjen 1498.) bio vréli naszlednik reformácie. On je v-szvojoj hí'zi vecskrát jávna naprédávanya dr'zao od Luthera, pa je vküp szpravo okolik szébe z szvetszki i z-düsevno vövucseni líudi edno málo drústvo, med tème je bio nyegov brat, Vergerius János püspek v Poli pa Josephich Ferenc püspek v Triesti. Tè lüdjé szo zagvüsno në bílí oszlepljeni Lutherovi vernicke; nego po pascsílvom studíranyi szvétoga píszma i Luthera pa Melachtona píszanya szo právo i csízsto szpoznali, ka je návuk Biblije szploj drúgi, kakpa vcsenyé nyihove pápinszke cérkvi. Ja oni szo probali escse rimszkoga pápo pridobiti, naj bi reformirao nisterne dogme. Ali tò je zaman bílò. Líki oni szo në mogli vecs tiho bidti za volo isztine i szpoznanya, nego szo vsza tániháli i pòsztali szo nájvernèsi naszledníci reformátoricsnoga gíbanya.

Od primorszki krajín, náimre pa od krajnszke, gdé je reformácia po düsevnoj i píszmevoj delavnoszti Truber Primus-a në szamo pri nemesnyákaj nego pri szlovenszki prebiválcaj tüdi náglasz najsla, prislo je vadlúvánszko re-

formátorszko gíbane i na zotrésnye kraje Isztrie i Dalmácie. Kak be'zécsi ogen sze hitro razsíro návuk Luthera med horvatskim národom Isztrie i Dalmácie, pa med szlovecami krajnc.

Po taksem sze je reformácia naprê vtrgnola szploj do denésnyi granic Hrvatske, pa v Hrvatskoj je túdi nê moglo bidti nadu'ze zasztávleno nyéno rasürjávanye, nájmre ár szo jo ti vözevcseni lüdjé szrdcsno pozdravili. Náj obrvim Hrvatsko plemensztvo (nemesnyácke), dühovnicke i szoldacsíja szo reformáció gorivzéli. Prvi nemesnyácke szo tisztoza vréména bíli obá dvá bána; Grof Zrinyi Miklós. (vládao 1542—1556) Szigetvári vítész (hős) i Grof Erdödy Péter (vládao 1557—1567).

Grof Zrinyi Miklos je 'ze dávno velko szklonoszt csüto za reformáció, pa te nájmre, gda sze je obrdúgím o'zeno z Rosenberg Eva groficov stere familija je evang. bila.

Na nyénom lendavszkom imányi je on goridr'zao escse edno evangelicsanszko tiszkáro i za toga volo je mogao doszta trdoga bojüvanya prenosziti z Zagrebecskim Domkapitolom. Ete prvi naszlednik i boritel reformácie vu Hrvatskoj bi za nyô velki blagoszlov meo bidti, ali na 'zaloszt je prerano bio odpozváni z etoga zemelszkoga 'zitka. Pri Szigeti 1566. v bójni prôti törkom je zadobio junásko szmrt.

Záto zdâ nyegov naszlednik Erdödi Peter bán je aldüvao szvojo môcs z velikov navdüsevosztjov za evang. dugoványe. Gde je mogao i kelko je mogôcse bílô, podpérao i pomágao je reformácie delo. Nájmre delo gvüsного Gregor Vlahovič-a je prevecs podpérao. Ete je rodjeni horvát bio i vesznicski predgar, kak táksi je vecskrát prehodo pokrajñe hrvatske. vékse vesznice, i várase i szpravo je szvojimi zmó'znimi predgami doszta priátelov i naszlednikov za reformáció. Zvün Vlahoviča je delao vednáko formo escse predgar Lukič Peter i predgar Drugnič Ivan, steri je, kak právijo, Melanktona vucseník bio.

(Nadaljávanye pride.)

Podpèrajte Diacski Dom! Pobèrajte i darüjte dáre,

vê znáte Goszpodna rêcs: » . . . kakoli szte vcsínili ednomi z-eti bratov moji ti náj ménsi, — meni szte vcsínili« — (Máté 25,40.); rávnotak apostola rêcs: „ . . . ki zná dobro csíniti i necsini, grêh nyemi je*! (Jak. 4, 17.)

Rázloczni máli glászi.

Odlikoványe. Goszpon Dr. Popp Filip zagrabecski evang. dühovnik, hrvatske sinyorie sinyôr, Düsevnoza Liszta neobtrüdjéni delapomocsnik i vréli podpornik, szo visziko odlikoványe (kitüntetés) dôbili. Nyíh velicsanszki král Alexander szo ji za na cêrkevnom i kulturálisnom presztori doprinesene delavnoszti z „Szvétim Szava“ réda IV.-tim razrédom milosztivno odlikovali. Odlikoványe szo nyim Zagrabecski veliki'zupan (főispán) pred vu velikom racsúni vkúpszprávlenimi csesztiteli dáli prêk. Z-velikov radosztjov i z-globokov zahválnosztjov dámo na znánye nasim postüvanim cstitelom ete glász. Odlikoványomi mô'zi i mí z-szrdcá gratulêramo, ár tak obsütimo, ka je odlikoványe ednomi vuvszem táli vrêdnomi mô'zi dáno, kí je tak odnávisise sztráni prestímáni. Tém vékse je nase veszeljé, ár vídimo, ka sze od králevszke sztráni dáno tô visziko prestímanye nedosztája szamo Dr. Popp Filip evang. dühovnik-sinyôra, na postenyé i prestímanye je cêle evang. cêrkvi i tak túdi etomi nasemi málomi verszkomi csaszopíszi, steroga eti teliki zametávajo, z-krívimi ocsmí glédajo i tak bi ga radi namúcsanye vúszipali. Vnogo míszel sze nam pobüdi vu glávi nasoj pri etoga viszikoga odlikoványa priliki. Cêli sereg pífany sze nam pritiszkáva na vúsztá. Jeli bi mogôcse bílô tô prinász, ka bí sze eti ednoga evang. dühovnika delavnoszt nate-liko prestímala? Jeli bi sze eden nê szlovenszke národnosztí cslovek (kaksi szo te imenüvani Dr. Popp, ki szo nemskoga maternoga jezika, kí vu nemskom jeziki glászijo rêcs bózo i vcsíjo vu soláj vere návuk) eti pri nász nebi ráj vedno grajao, kakpa kabi li ednök kakse prestímanye najsao? Geto escse oni, kí szlávszko kulturo razsürjávajo, kí, liki mí, kí jezerke aldüjemo na edno szlávszko kulturno szpráviscse, na evang. Diacski Dom grüntanye, pri vszákóm sztopáji zauetávanye, ponízávanye szmo prisziljeni obsütiti i od gvüsni kró'zov sze doj glédamo i nasa delavnoszt sze za bojdikaj nicsesz dr'zi.

Ali odsztranno etakse mészli i pítanya, trpmo nadale. Zágrebcsko odlikoványe, stero je ednoga prósztoğa evang. dühovnika pocsesztílo, nász trósta, ka sze edne bögse dobrobodócsnoszti zorjenice vcsákamo!

Domanysovcí. 1924. leta naródiło sze je v fari 20, mrló ji 26, zdaló sze ji 12 parov; pri konfirmácii je biló 32.

G. Szlavecsi. 1924. leta naródiło sze je v fari 49, mrló ji 33, zdaló sze ji 4 párov; pri konfirmácii je biló 35. — Fara je notrijemánya méla 48.894 din. vódávanya 41.416 din.

Hodos. 1924. leta naródiło sze je v fari 20, mrló ji 33, zpaló sze ji 7 párov; pri konfirmácii je biló 19. — Fara je notrijemánya méla 75.417·59 D., vódávanya 60.158·57 Din. Na popravek je fara plácsala 6,622·25 D., v Sálovce na vérsztvene hrambe pa 7,108·50 Din.

Murska Sobota. 1924. leta naródiło sze je v fari 65, mrló ji 44, zdaló sze je 27 párov, pri konfirmácii je biló 54.

Dolnja Leudava. 1924. leta naródiło sze je v fari 1, mrló ji 10, zdaló sze je ji 3 párov.

Na **podpornico** szo prevecs lepó darúvali letosz tüdi v Morávszkoj fari, vszevküp 1048·50 D., z-toga je offert 125 D., pobéranya po hízaj: v-Morávci 241, v-Tesanovci 300, v Vucsojgomili 332·50, Kühár Jo'zef podpornice predszednika dár 50 Din. Velka hvála pobirávcom i daritelom!

Vere ednákoszt. Vszáke dr'záve glavna d'iznoszt je: veroszütivati da nyé pörgarje, steri glihne dúznoszti morejo szpunyávati, da tüdi glihne juse i dobróte v'zívajo i májo. Ali z-drúgov recsjöv, moderna dr'záva z-ednákov merov méri vszákomi pörgari, kakse sté vere i národnoszti je. Jeli jeszte eti pri nász ednákoszt vere? Jeli sze nema-mo zroka mí evangelicsanci tó'ziti, ka sze nam-zovimi drúgimi vu verszki dugoványaj z-ednákov merov méri i netiszakamo sze názhrbt? Gda szmo k-Szlovenii prikapseni, szkroven sztrâ je obhodo evangelicsancov szrdcá i në brezi zroka, ár szmo znali, ka je tá dr'zéla od nigda mao klerikaliz-musa paradicsom bila. Bojali szmo sze, kaj eti mí evangelicsanci, da nasz je máli racsún, sze zavrémo, i v-kót porínemo. I uprav je nasa bo-jazen në bila brezi temela. Djánya, csinènya gu-csijo. Pred zaszedjenyom je eti v-Szobóti bio eden kath. plébános i eden kaplahan: Zdâ jeszte zvön

plébánosa i kaplahána dvá katecheta, i eden vu gim-násii profeszora plácsi kak kath. verenávuka profes-sor i 'ze strti je; jesztejo apatice, barátje. Në z-nevos-csénoszti noszimo naprê tó; tüdi napóti vém bi tó cérkvi zotrésnye, dománye delo biló, csi sze je nateliko pokrepíla, da teliko mó'zov má posztaviti na presz-tor cérkevnoga pôla, za stero je díke vrédna. Ali da z-tê povnó'zani delavcov dvá katecheta, vere-návuka profeszora, dr'záva plecsúje, tó je tó tüdi z-nasi dácsni pènez v'zívajo szvojo plácsó, za steroga k-toni mí tüdi mámo jus gúcsati. Ár pôleg toga ka dr'záva kath. cérkev liki szvojo drágo csér nateliko cárta, nateliko jo oszíple z-szvojov líbénzosztíov, teccasz je nam hűda macsia, nász liki në práve otroke názhrbt ríva i drúgo neniremo doszégnoti, ka nasz z-obétanyem krmi. Escse v-Január mészeci je osznovleno eti v-M. Szobóti za ednoga evang. katecheta meszto, steri je escse i dneszdén në vöimenüvani i tém ménye plácsani i ka nede vöimenüvani, sze lehkó tróst-tamo, ár nega proracsúna, *nega nató pokritja*. *Nega pènez!* Na evangelicsanszkoga verenávuka vcsenyé nega pènez, ali na katholicsanszkoga jeszte. Od gimnáziuma zószebnoga katholicsansz-koga verenávuka vcsenyá katecheta meszta osz-návlatya i gori posztávlenya je vn január mészeci escse niti récsi nëbiló, escse i med tém szledi szo gimnasiuma visje razréde tázbriszali, vu szpódnji (od strtoğa níze) pa zószebnoga vere-návuka profeszora në trbè. I dönok je táksi 'ze vöimenüvani i plácsó vdábla, no csi je skupscsina escse proracsúna në prineszla. Evangelicsanci, ví szte bogme dr'záve osztávleni szinóvje, kak pri hűdoj macsiji paszterki i paszterkinye. Jasz tak mészlim, ka vu Belgrádi od toga nika nevéjo, tó sze vsze v-Ljubláni. pa v-Maribori kűha. Vere ednákoszt, prídi k-nam králevszto tvoje!

No dobro szmo sze szómnili. Zgornji csláneek je niti pod stamp në prisao, 'ze szo evan-gelicsanszki katechetov: Szobotske i Goraye szlavecske prosnye IX. 10. od mariborszkoğa velkoga 'zupána odv'zèno, pod 1347/2 brojom po dvá mészeca tam le'zányi nazâ poszláne, ár prè za katechete szamo dr'závni szlűzbenik szmè vö-imenüvani bidti. Zatoga volo Kováts Stevan sinyór dühovnik i Kováts Károly, dühovnik steriva szta na té meszta prosnyo notri dalá, sze moreta med dr'závne csesztníke datí notri vzéti. Tak dühovnik nemre verenávuka vcsiti i katecheta bidti, na ste-ro je szposzobleni, ali dr'závni csesztník ja! —

Vlécsti scséjo! Szlepiti! Csi ta sze proszila, ná sze za dr'závne csesztínke gori vzeteta (?), pá za potrebne koleke dácsó dobí dr'záva, delo de sze vleklo pò, ali cèlo leto i zagvüšno nájdejo zrok na odvr'zánye . . . Jeli szo pa tò pri razpíszanyi té szlú'zb (pályázat) nê znali, ka tò tüdi trbê prilo'ziti? — Ali szami radi szo vòniháli? Csi je tò tak, je bogme na szramoto demokrátiszkoj modernoj dr'závi (?) i nyé doticsnim ekszponentnim . . . Mi vídimo, ka je cil? Evangelicsance za nòsz vlécsti, nazâ rivati. Persze pri kathoiicsanszki katechêt vòimenüvanyi je vsze kak hitro slo. V-Horvatskom je tüdi v.ze tò nacsí, pa je tiszto tüdi Jugoszlávia, ali tam neravna klerikálizem. Veliki mariborszki g. 'zupan, kí szo sze pri ev. katehêt mészti osznávlanyi za podpornika kázali v-januára mészeci, (vu volitvov vrémeni) szo té prosnye nê dale, na doticsno meszto poszlali, — dvá mészeca szo lézale v-piszárnici, zdâ szo nazâ poszláne, ali dr'záva je od vszákoga 250—250 din. v-kolkaj vòpocécala. — Mi protestánusje zamam proszimo, zaman csákamo od dr'záve, mi szmo li nyé nêprávi szinòvje. Dobri szmo za dácsó placsilce, nasi szinòvje za vojniké, jusov nêzelmo. Csüdo, ka szo escse nazâ poszlali té prosnye, geto szo nam pri drúgi prilikaj niti odgovora nê dáli . . . Na Diacski Dom szmo tüdi proszili podporo, gvüšno, ka je nedobimo? Eden ev. theologus je proszo podporo, ka bi szvoje theologicsno vcsenyé, meszto vogrszkoja országa v-Nemskom nadaljávaó, solszko leto prvle pretecsé, kak odgovor nazâ pride, ka: „za majukanya pokritja“ nemre dobiti. Csi du'ze, vsze bole sze sztréznimo od lübéznoszi nasi bratov *Napnite sze gori ví goszpòdjo!* Proszimo evang. poszlanca. da bode interpelálivao doticsnoga minisztra, zakâ sze evangelicsánje tak neszrámno zametávajo?

Zvonika i zvonòv poszvetsávanye v Lemerji. Dávno csákane szv. radoszti dén je mèla augusztusa 23-ga Lemerszka evangelicsanszka obcsina. Szprávilá szí je tüdi obcsinszko vrédnoszt, dráge kincse tej szvojeja lépoga törma, steri zplemenitov formov szvojov, proti nêb' pozdignyenim lescecsim krí'zom szvojim, kak précimba obcsine sztojí i dvá nòviva zvoná szvojiva poszvetsävanya ószvetek ie obdr'zála té dén. Vu szvètesnye je bíla oblecsena pri toj prilíki cèla obcsina. Radoszt na lícaj, szkuze vu okáj, telko zelénoga veja i disécsega cvétja je pozdrávlalo vsze

tá prihájajòcse gòszté. Lépi sereg ogengaszilcov i v-bèlo oblecsen cvetécsi devojk nam je tüdi glászilo, ka doszta pobo'zni szrdc szvéte volé sze je trüdílo za té ószvetek. Nájvecs sze je pa trüdio, obcsine poglavár i püconszke gmáne obcsinszki kurátor, Cselák Stevan, za tò cèlo szpráviscse. Tecsász je nagíbaó lemerszke vecsare, steri predszebom dr'zévsí szvétoga píszma opomínanye: „Sto je z-vász, kí scsé törem cimprati, jeli szí prvle neszéde doli i zracsóna sztrosek, csi má teliko, ka ga zgotovi“ (Lk. 14, 28). szo nê sli notri v tò delo po lehkóm, ka szo naszlédnye li privolili. Pred 2 letoma szo zacsnoli cigeo voziti z-Püconec. Lánszko leto szo szí 'ze eden zvon szpravili. Letosz szo pa z-punov volov zacsnoli zidati, aldüvavsi na tò doszta trüdiv, foring, pèski delavcov ino pènez. Plácsali szo na dűso 50 Din. i na porcijszko korono tüdi 50 Din., vszevküp vise 50.000 dinárov. Dònok szo pa dóbili tüdi lépo pomòcs z-szamovolnoga darüvanya. Darüvali szo z Lemerja: Podleszek Franc 4000 K., Vljaj Franc goszt. 2000 K., Zorko János 400 K., Skrilec Stevan zgor. 400 K., Szecske Kálmán 400 falátov cigla, Loncsár Stefan 200 fal. cigla, Skrilec Er'zèbet i Szapács Judit 1—1 rászt, v-Püconci 3844 K., v-Predanovci 2240 K., v-Polani 2040 K., v-Gorici 1620 K., v-Salamenci 1504 K., na Vaneci 1228 K., v-Márkisavci 3040 K., v-Szebeborci 1364 K., v-Pú'zavci 2192 K., v-Brezovei 2152 K., v-Szobótskoj fari 10,212 K., v-Bodonszkoj fari 8444 K., v-Petrovszkoj fari 2672 K., v-Krí'zevszkoj fari 1812 K. Tò je vszküpnó 44.564 Kor. Hvála vszém, kí szo z-tanácsom, ali zdjányom podpérali tò pobo'zno delo! — Te véksi zvon je 282 kg. 'zmécsé, v-Gráci zlejáni, kosta z-jármom i carinov vréd 86,400 K., te ménsi je 153 kg. 'zmécsé, v-Maribori je zlejáni i kosta z-jármomvréd 39.064 Kor. Na kojno i na mestre zvoniki je vòplácsano 125.536 Kor. Vesz sztroski tak vòzaneszéjo 251.000 Kor. Pri poszvetsävanyi je lemerszka dalárdá pod vodsztivom Osváth kántora navdüseno popèvala, vecs peszem domácsa Bükvicsova banda pravdobro igrala vecs khorálni pèszem. Godina petróvszki dühovnik, lemerszki roják, szo genlivo predgali, Luthár püconszki dühovnik szo pa goriposzvétili zvonik i zvoná. Bükvics Berta i Vljaj Stevan szta lepò deklamálivala. Potom szo zvoná goripotégnoli na szvoje meszto i pròti vecséri szta sze 'ze oglászila poszebnó i szküpnó vszém nam na radoszt ino blájzensztvo.

Eden vréli nas verník je pri zídanyí
Diacskoga Dóma tó miszel posztavo gori i porácsao na pazko, ka trbê goripozványe med verníke poszlati, on mocno verje, ka sze náide med Prékurnszkimi prémocsnimi evangelicancmi, kamcsi 100 verni dúš, ki na té cil poednom na szvojega iména szpómenka gori obdržánye 1000 dinárov aldúje i teda szmo preci prék zídanya težkócse i k-mesztí je doli djao, no csi je nê bogátec, 1000 dinárov. Pozáv je nê osztao brezi nászajaja, niže 'ze mámo szrecso ti prvi darítelov iména naznaníti, kí szo po jezero dinári aldúvali. Jeli bi sze pa nebi naislo 100 vréli evangelicancov v-Prékurnji, gde teliko prémocsní kmetov, ostarjášov trsztcov, mesterszki i goszpodszkoga sztána verníkov jeszte. Ali bi pa vu ti düsevní nateliko szlabi bílí? Verjemo ka je nê z-vszê prémocsní vövesznola escse vere i áldovnoszti vréloszt i lübézen (csi sze bár náidejo med nyimi vu dúhi szíromácke) i brezi goripozaványa z-szvojega dobroga nágiba prineszého szvoj áldov, náimre ti neotrocsni sztarisje i steri malo decé májo.

— **Na D. Dom szo darúvali:** Z-Murszke Szobote: g. Dr. Skerlák fiskális 1000, vizíko postúvani g. Kováts Stevan sinyör 1000, Eden neimenüvani pokojenec 1000, g. Siftár Géza orsz. poszlanec 2 dugšiva 6 m. i 2 kratsisiva 4 m. duge szteszane tramé tá posztávlene. Z-Tesanovec Ernisa Vince 1000 din. Z-Püconec post. g. dühovnik Luthár Ádám z-tüvárícsicov 1000 dinárov. Z-Szrdice g. Fártek Ferenc szláv. gmajne inspektor 1000 dinárov. Nyí iména na szpómenek v-mramorno táblo prídejo. Horváth Jó'zef z-Falkovec 50 din., Kúhár Mariska goszpodicsina z-Püconec 100, Dr. Vucsák Stevan z-Szobote bodonszke fare g. inspektor 100 din., Zelezen Ferenc z-Rádovec 50 din., Podlészek Jó'zef z-Pecsőrovec 10 din., z-Amerike Kaufman Lajos z-zenöv Bacsics Fáníkov 2 dollára. Pri Morávszkoga törma poszvetsúvani offertorium 345 din., k-steromi szo Benko Jó'zef sinyorszki i Siftár Géza morávszki inspektor 100—100 din. dáli tak vküp je offert. 545 din. Sztára gasza je dála 3 sztole i eden omár, ste-re je 'ze dugo nê nücala, alí nam do escse dugo dobri. Od agrárne reforme szmo dóbili v-Vucsoi gomili 5 lódov leszá za stokator. Goszpá Nemecsojca eden velki skaf. Goszpá Péterkojca edno 12. l. velko lábosko. Farkas Jenőjova Čzipott Gabriella na eden velki szto voszkseni sztolnjek. *Foringe szo dáli pod cigel:* Z-Szobotske gmajne: Z-Borejec; Horvát Iván, Bertalanics Jó'zef Gyergyék Károly, Horvát Stevan, Cipót János, Bencsec Ferenc, Kranics Ferenc, Porédos Stevan, Szecsó Stevan vszevküp 9. Z-Küpsinec: Grábár Jó'zef Rehn Mátyás, Sziníc Stevan, Siftár Károly, Cipót Majkes, Čzigúth Ferenc, Huszár Stevan, Nemeč Jó'zef Siplics Jó'zef, Gorcsán Miklos i Jó'zef, Cipót Miklos, Skrillec Ferenc,

Krányec Jó'zef, Kocsár Miklos, Kolossa Stevan, Kocsár Jó'zef, Rehn János, Gorcsán Iván, Bánfi Iván, Frankó Jó'zef, Siplics Sándor, Banfi Lajos i Mátyás, Drvarics Ferenc, Andréc Iván, Banfi János, Siftár Iván, Norcsics Ivan, Nemeč Ferenc vszevküp 30; Z-Csrnelavec: Kumin Mihály i Ivan, Vucsák János, Cipót Sándor, Vratarics Iván, Szlavíc Iván, Fartély Gergor, Horváth Stevan, Kumin Stevan, Szapács Sándor, Titán János, Persa János, Szapács Ivanova, Marosa Iván, Kumin Ferenc, Vljaj Mátyás. Titán Iván, Loncsár Miklos. Kumin kurátor, Szocsics Lajos, Skalics Jó'zef, Fliszár Iván, Bokán György. Sziníc Ferenc dvá. Sável gosztílnicsar, Cigüt Stevan, vszevküp 27; Z-Vescice: Fujsz Ferenc, Novák Iván, Szocsics Kálmán, Frankó Stevan, Novák Sándor, Prkics Lajos, Novák Miklos, Bencsec Mihály, Szmodis Tomás, Fliszár Iván, Norcsics Ferenc, Titán János, Kranics Stevan, Banfi Lajos i Adám, Kutos N., Fliszár Stevana vdovica, vszevküp 17; Z-Mlajtinec; Miholics Iván dvakrát, Kozic Jó'zef, Pintarics Stevan, Temlin Stevan pokrívátji cigel. Z-Martjane: Pod söder: Horváth Stevan, Vljaj, Vezér Jó'zef stírikrát, Pintarics Jó'zef i Kálmán pa Stevan, Skrabán Stevan, Norcsics János, Ülén János, Kardos Sándor, Porédos Jó'zef. Pokrívátji cigel: Skrabán Pista, Szlavíc Stevan Fájsz Jó'zef. Z-Nemsavec: Gomba Jó'zef, Zelko Miklos cigel. Z-Gradicsa: szo dáli pészek i foringo: Horváth Károly, Prkics Jó'zef, Fliszár Iván. Z-Püconszke fare: Bükvics Ferenc, Kúhár Stevan. Z-Predanovec: Skrillec Ferenc, Barbarics Ferenc, Vratarics Miklós, Podlészek Ferenc i János, Janzsa János Vljaj Ferenc, Jónás Stevan, Vljaj Stevan, Zibrik Stevan, vszevküp 10. Z-Márkisavec: Frankó Miklós, Cipót János. Z-Polane: Péntek Ferenc i Károly, Cipót Iván; Gorcsán Károly, Siftár Lajos. Z-Gorice: Siftár Ferenc, Fliszár Stevan, Szecsó Stevan, Kutos Kálmán. Z-Vanecsa: Temlin Stevan, Jónás Jó'zef, Erdélyi N., Szever Mihály, Vrecsics Viktor. Z-Križevszke fare: z-Küstanovec: Temlin Ferenc hárvov, Temlin Ferenc nővi kmet, Zakolcs Ferenc, Ritoper N. gergoricsov; Z-Križavec: Breszkócs Ádám, Hári Pál, Beer Géza, Gorcsán Mihály, Ábrahám János. Z-Domajnsevec: vdovica Balaic petrova eden lód leszá, Breszkócs Sándor, Hári Jó'zef, Sebők Jó'zef, Szép Mihály, Vezér Károly i Pörs János. Z-Peszkovec: Rüzics Jó'zef edno—edno foringo. — Vszém etim vrélim darítelom i pomocsníkom z-szrdca hválimo.

Posta.

Rev. Alex Szabo Brunswick. A naptárak árát nagy köszönettel vettük. A megmaradt példányokat sziveskedjék szegényebb híveinknek ajándékozni. — Kollegiális üdvözléttel!